Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:49, leidžiasi 8:04

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LVII — Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Rugpiūčio-August 6 d., 1970 m. — Kaina 10c — 184

PRANCUZIJA STIPRINA SAVO ATOMO JĖGAS

WASHINGTONAS SVETINGAI PRIĖMĖ KONGO PREZIDENTĄ JOSEPH MOBUTU

WASHINGTONAS. — Kongo prezidentas Joseph Mobutu Washingtone buvo sutiktas su didelėmis ceremonijomis. Jis dvi valandas kalbėjosi su prezidentu Nixonu, kuriam jis atvežė dovanų — zebros kailį. Valstybės departamente sekretorius Rogers palygino Kongo diktatorių su kitais dideliais kariškiais — valstybės vyrais: Washingtonu ir Eisenhoweriu. Prezidentas Mobutu atsivežė keliolika palydovų. Jis Amerikoje viešės 12 dienų ir derėsis dėl Amerikos finansinės paramos bei biznio investacijų Kongo respublikoje.

Buvusi belgų kolonija Kongas Mobutu valdžioje susitvarkė. Nuo 1960 iki 1965 metų Konge įvyko visa eilė sukilimų, revoliucijų ir tik milžiniškas Amerikos įsikišimas išgelbėjo respubliką iš komunistų rankų. Per 10 metų Amerika davė Kongui apie 800 milijonų dolerių ir tik prieš keleris metus ėmė tą paramą mažinti. Dabar Kongas gauna apie 20 milijonų dol. per metus iš Tarptautinės Išvystymo Agentūros.

Prezidentas Mobutu tvirtai paėmė Kongo valdžią į savo rankas kariuomenės pagalba. Šis 39 metų prezidentas nepakenčia savo krašte jokios opozicijos. Kai 1966 metais grupė politikų bandė jam papriešt arauti, jis keturis jų viešai pakorė miesto aikštėje. Pernai Lovaniumo universiteto studentai pabandė surengti demonstracijas netoli Kinsasos-Kongo sostinės. Prezidento atsiųstas kariuomenės dalinys 60 studentų nušovė ar peršovė. Nuo to laiko Konge nėra jokių demonstracijų.

Prezidentas Nixonas pareiškė svečiui, kad norėtų būti pirmas Amerikos prezidentas aplankęs juodąją Afriką. Jis pagyrė Kongo ekonominį stiprėjimą ir pareiškė, kad Kongas esąs gera vieta investuoti pinigus, nes tai "stipri, pastovi ir energinga šalis".

Kongas, kuriame 900 tūkstančių kvadratinių mylių plote gyvena apie 17 milijonų žmonių, yra svarbioje Afrikos vietoje. Šalis turtinga deimantais, variu ir kitais metalais. Konge yra ir branduolinėms bomboms reikalingų metalų.

Jury komisijai parodė laikraštį

LOS ANGELES. — Mansono teisme jau įvyko lauktas, prezidento Nixono pareiškimo sukeltas, nemalonumas. Kaip žinoma, prezidentas Nixonas savo kalboje pavadino žmogžudyste kaltinamą Mansoną "kaltu". Šį prezidento nukrypimą nuo legalinės kalbos taisyklių (Mansonas, kol teismas nepadarė sprendimo, yra tik "kaltinamas") tuoj išnaudojo Amerikos spauda didžiausiomis raidėmis apie tai paskelbdama skaitytojams.

Į teismo salę vienas iš Mansono ir kitų hipių gynėjų Daye Shinn atnešė kelis "Los Angeles Times" numerius, kur pirmame puslapyje buvo paskelbta: "Nixonas pareiškė: Mansonas — kaltas". Pats Mansonas iškėlė laikraštį ir parodė tą antraštę jury komisijai, kuri iki to momento nieko nežinojo apie Nixono pareiškimą. Advokatai tuoj ėmė reikalauti, kad teisėjas nutrauktų bylą. Teisėjas nubaudė advokatą Shinn trim dienom kalėjimo už laikraščio atnešimą.

IŠ VISO PASAULIO

MONTEVIDEO. — Urugvajaus vyriausybė atsisako derėtis su teroristais, kurie pagrobė amerikietį ir brazilą diplomatus ir reikalauja paleisti visus politinius kalinius. Manoma, kad Urugvajaus valdžia paskelbs amnestiją ir tuo būdu išvaduos diplomatus.

KHARTOUNAS. — Sudano teismas davė kalėjimo iki gyvos galvos bausmę pasikėsintojui prieš premjero Nimeirio gyvybę. Pats premjeras tuoj šią bausmę pakeitė į 12 metų kalėjimo.

DACCA. — Rytų Pakistane įvyko autobuso nelaimė, žuvo 30 asmenų.

TRIPOLIS. — Libijoje pavėluotai prasidėjo Egipto, Jordano, Libijos, Sudano ir Sirijos ministerių konferencija. Irakas atsisakė joje dalyvauti. Bagdado radijas paskelbė: "Mes nuoširdžiai klausiame Egipto prezidentą: kaip jam negėda atsistoti greta Izraelio, greta vakarų imperializmo ir pradėti per radiją ir spaudą pulti Iraką, Palestinos revoliucionierius ir kitas arabų šalis už tai, kad jos atsisako kapituliuoti?"

PNOMPENHAS. — Kambodijos daliniai po trijų dienų sunkių kovų išstūmė komunistų jėgas iš Kompong Thom miesto. Kambodijoje dingo dar vienas korespondentas, amerikietis Robert Anson, "Time" žurnalo reporteris. Tai jau 24-tas užsienio korespondentas, pagrobtas Kambodijoje komunistų.

WASHINGTONAS. — Senatorius Fulbrightas reikalauja, kad televizijos stotys duotų daugiau progos pasisakyti kongreso nariams, ne vien prezidentui, nes kitaip būsiąs pavojus Amerikos vyriausybės galių balansui.

SAIGONAS. — Didieji Amerikos bombonešiai puolė šiaurės Vietnamo karo sandėlius ir tiekimo kelius Laose.

DETROITAS. — Fordo automobilių bendrovė bando naują motoro užvedimo sistemą. Motorą bus galima tik tada uždegti, jei vairuotojas bus užsidėjęs sėdynės diržą.

TAIPEJUS. — Tautinėje Kinijoje pradėta statyti didelę užtvanką, kuri kainuos 565 milijonus dolerių ir padarys naują, 11 mylių skersmens ežerą.

MINNEAPOLIS. — Užsidegus miesto centre pastatui, liepsnose žuvo 11 senyvo amžiaus žmonių.

TEL AVIVAS. — Izraelio vyriausybė okupuotoje Sinajaus dykumoje gręžia 15 vandens šulinių. Kelios mažesnės Amerikos naftos bendrovės ieško Sinajuje žibalo. Arabai laiko visus šiuos darbus įrodymu, kad Izraelis neketina pasitraukti iš okupuotų žemių.

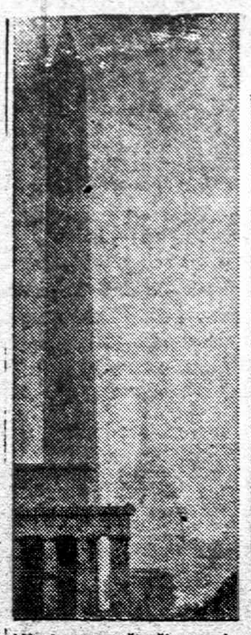

A Sight for Sore Eyes

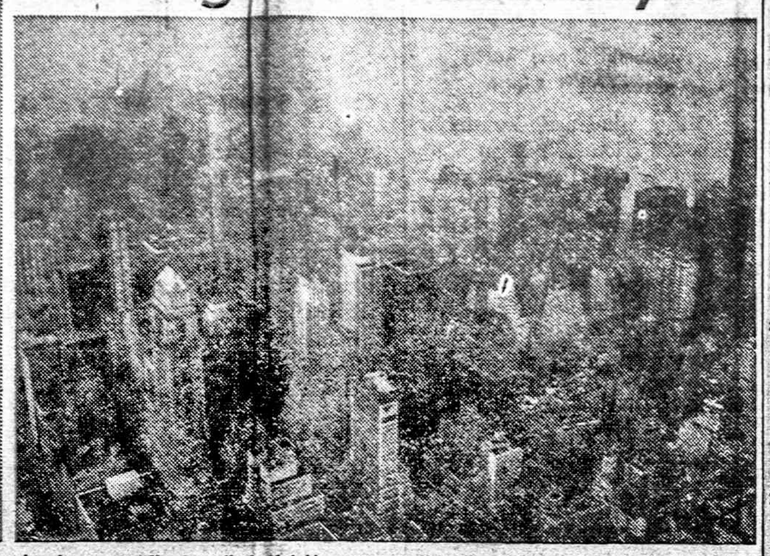

Miestų oro užteršimas charakteringas ne tik Amerikai. Kairėje matomas Sidnėjaus, Australijos miesto vaizdas, o dešinėje — Tokijo miestas, kur rūko ir dūmų mišinys šimtus žmonių pasiuntė į ligonines.

DIDĖJANTI JAPONIJOS GALYBĖ

TOKIJO. — Washingtone neseniai pasibaigė Amerikos-Japonijos pasitarimai, kaip pervesti Amerikos bazes Japonijoje į abiejų valstybių bendrą kontrolę. Tas pervedimas greitai prasidės, kaip pranešė japonų gynybos agentūros direktorius Yasuhiro Nakasone. Amerika turi Japonijoje 123 bazes. Kai kurios bus sujungtos, kitos visai panaikintos. Bazių išlaikymo išlaidas padengs abi valstybės bendrai. Japonų kariuomenė galės naudotis amerikiečių įrengimais. Yra ir japonų bazių ar įrengimų, kuriais naudosis amerikiečių daliniai.

Pačių svarbiausių bazių Japonijoje yra 10, tai septyni aerodromai, du karo uostai ir didelį sandėliai Zamoje. Be jų, yra įvairių susižinojimo bazių, viešbučių, radaro stočių, ligoninių ir kt.

Japonai vis dažniau pabrėžia savo suverenines teises savo žemėje. Amerikai ėmus mažinti gynybos išlaidas, bazių išlaikymo išlaidų pasidalinimas bus naudingas ir Amerikai.

Hudsono instituto direktorius Herman Kahn yra parašęs knygą apie bekylančią Japonijos valstybę — "The Emerging Japanese Superstate". Autorius gerai išstudijavęs japonų gyvenimą ir vyriausybės politiką, tvirtina, kad Azijoje svarbiausia galybe bus ne komunistinė Kinija, bet Japonija. Netrukus dviejų gentkarčių ir japonų GNP — bendras visuminis produktas pralenks visų pasaulio valstybių gamybą. Sovietų Sąjunga gamybos srityje, proporcingai gyventojų skaičiui, bus pralenkta dar šiais metais.

Herman Kahn nurodo, kad bendras japonų visuminis produktas auga pastoviai du kart greičiau už Amerikos. Jei tas augimas nemažės, Japonija bus trečia svarbiausia pasaulio galybė po Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Galimas daiktas, kad japonai, tapę ekonomine galybe, panorės tapti ir karine galybe.

Japonijos stiprybė esanti jos žmonėse ir organizuotume. Japonija sutaupo ir iš naujo investuoja trečdalį savo visuminio produkto, tai yra nuo pusės iki trijų kartų daugiau už Vakarų Europos ar Amerikos investavimus. Jei taip bus toliau, Japonija nejučiomis per savo ekonominę galybę laimės tai, ko nesugebėjo laimėti karo priemonėmis. Jau šiandien japonai iš Azijos šalių gauna daugiau naudos, negu būtų gavę, jei jos visos būtų okupuotos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ **Žuvusio senatoriaus Roberto Kennedžio sūnus, 16 metų ir jo pusbrolis, buvusio ambasadoriaus Prancūzijoj Sargent Shriver sūnus, 17 metų, šiandien pasirodys teisme už maruanos vartojimą. Jie buvo nučiupti liepos 10 d. su kitais jaunuoliais.**

◆ **Septynios valstijos jau atsisakė leisti balsuoti asmenims jaunesniems kaip 21 metų amžiaus.**

◆ **Los Angeles teismo teisėjas atmetė visus Mansono gynėjų argumentus ir pareiškė įsitikinimą, kad jury komisija bus objektyvi ir teisinga.**

◆ **Šiandien bus pasirašyta Amerikos-Ispanijos sutartis dėl bazių ispanų teritorijoje. Ispanijos užsienio reikalų ministeris atvyko į Washingtoną. Vyriausybė pranešė senato komitetui, kad tos sutarties pratęsimas nėra reikalingas senato ratifikavimo.**

◆ **Italijoje gimusio šešetuko — trijų berniukų ir trijų mergaičių, keturi jau mirė. Jie visi gimė per anksti. Motina naudojo vaisingumo vaistus po 11 metų bevaikio vedybinio gyvenimo.**

◆ **Du Amerikos karo laivai įplaukė į Juodąją jūrą "parodyti vėliavos". Jie čia manevruos keturias dienas.**

◆ **"Vakar" Chicago Daily News" laiškų skyriuje Paul Spangler gina Izraelį ir rašo: "Amerikos vyriausybė turėtų reikalauti, kad Izraelis pasitrauktų iš arabų žemių tik su sąlyga, kad Rusija pasitrauks iš Čekoslovakijos, Lenkijos, Lietuvos, Estijos ir Latvijos".**

◆ **Belfaste, Šiaurinėj Airijoj ketalikų grupės mėtė akmenis į britų policiją ir kariuomenę, sužeisti 25 kareiviai.**

Panama. — Panamos diktatorius paskelbė, kad jis dovanos bausmes visiems politiniams kaliniams.

Italai lipdo naują valdžią

ROMA. — Atsirado naujų vilčių, kad pavyks sudaryti naują Italijos vyriausybę iš tų pačių keturių partijų. Naujam premjerui-kandidatui pavyko surašyti vyriausybės pareiškimą, kuriam pritaria visos partijos: krikščionys demokratai, respublikonai, socialdemokratai ir kairieji socialistai.

Kandidatas į premjerus Emilio, Colombo, buvęs finansų ministeris, bandė surasti, kas visas koalicijos partijas jungia ir bandyti ant to statyti naują koaliciją, nekreipiant dėmesio į skirtumus tarp partijų.

Nemažai vietos pareiškime skiriama ekonominėms ir socialinėms reformoms, kovai su infliacija. Primenama, kad keturių partijų koalicija buvo sudaryta siekiant izoliuoti komunistus. Pravedus skubias reformas, komunistų partija nebetektų bazės savo protestams, netektų balsuotojų paramos.

Valdžios koalicija sugriuvo, kai kairieji socialistai ėmė glaudžiai bendradarbiauti su komunistų partija savivaldybių rinkimuose. Socialistus už tai pasmerkė dešinesnė socialdemokratų partija. Dabartinė formulė, paskelbta Colombo pareiškime, leidžia socialistams dėtis su komunistais tik tokiose provincijų ar miestų valdžiose, kur nėra įmanoma sudaryti keturių valdančių partijų koalicijos iš centro ir kairės grupių. Nežiūrint socialistų bendradarbiavimo provincijų lygyje su komunistais, tautinė koalicija toliau liksianti antikomunistinė.

Uraganas "Celia"

CORPUS CHRISTI. — Uraganas "Celia" nukeliavo iš Texas į Meksiką, padaręs pakeliui daug nuostolių. Nuo —uragano 5 asmenys žuvo Kuboje, 14 — Floridoje, 12 — Texas. Miestams padaryta daug nuostolių. Apie 335,000 žmonių neturi dujų ar elektros. Apie 90 nuošimčių Corpus Christi miesto centro ir apie 70% gyvenamų namų buvo arba sugriauta, ar sunkiai sužalota. Gretimuose miestuose sugriovimai irgi siekia 70%—100%.

PRANCŪZIJOS BRANDUOLINĖ JĖGA NEUŽILGO BUS TREČIA PASAULYJE

PARYŽIUS. — Buvusio Prancūzijos prezidento de Gaulle svajonė padaryti Prancūziją nepriklausomą nuo Amerikos ar kitų sąjungininkų, virsta tikrove. Praėjusią savaitę gynybos ministeris Debre paskelbė, kad iki 1975 metų prancūzų atomines bombas pakeis branduolinės bombos. Kiti ekspertai skelbia, kad tas vandenilio bombų įvedimas į Prancūzijos gynybą įvyks iki 1972 metų. Šiame dešimtmetyje Prancūzija pralenksianti ir paliksianti Britaniją atominių galybių tarpe. Prancūzai labai didžiuojasi, kad jie savo atominius ginklus pasigamino be kitų pagalbos, tik savo mokslininkų ir pramonės jėgomis.

Izraelis rengiasi derėtis dėl sienų

JERUZALĖ. — Izraelio vyriausybė formaliai priėmė Amerikos pasiūlytą taikos derybų planą irIzraelio ambasadorius įteikė savo vyriausybės atsakymą valstybės departamentui. Kaip jau pranešta, Izraelio premjerė parlamente pristatė vyriausybės atsakymą ir aiškiai pasakė, kad ji tik tada nutarė planą remti, kai prezidentas Nixonas išblaškė kai kurias abejones ir pažadėjo Izraeliui Amerikos karinę ir politinę paramą. Po tų Amerikos pareiškimų planą ėmė remti ir gynybos ministeris Dayanas.

Savo atsakyme Izraelis pabrėžia, kad jis nestato arabams jokių sąlygų, kartu nepriima ir arabų sąlygų. Paskelbus paliaubas, bus pradėtos derybos per Jungtinių Tautų įgaliotinį dr. Jarringą ir derybų metu būsią galima pristatyti visas sąlygas ir pageidavimus.

Izraelio atsakymas gerokai skiriasi nuo valstybės sekretoriaus Rogers pasiūlyto teksto. Jis kalbėjo apie Izraelio atsitraukimą iš 1967 metų konflikte okupuotų teritorijų. Izraelis kalba apie pasitraukimą į pripažintas, saugias ir sutartas sienas, kurios bus nuspręstos taikos sutartyje.

Premjerė Meir parlamente pareiškė, kad nuo paliaubų linijos nebus pasitraukta, kol neateis taika ir Izraelis nesugrįš į 1967 metų sienas.

ČIKAGA. — Policija ieško balto, vidutinio ūgio vyro, kuris apie 5 mylios nuo Auroros pagrobė 9 metų mergaitę, rinkusią uogas pakelės krūmuose. Ten pat buvusi jos sesuo davė policijai gan aiškų pagrobėjo ir jo automobilio aprašymą. Mergaitė vakar buvo rasta sveika Iowos valstijoje.

Atsargos generolas Benjamin Davis Jr. respublikonų partijos yra siūlomas kandidatu į Clevelando miesto merus. Gen. Davis neseniai pasitraukė iš Clevelando saugumo direktoriaus pareigų.

Britų atominė jėga šiuo metu susideda iš keturių povandeninių, "Polaris" raketomis ginkluotų laivų ir iš 50 "Vulcan-II" bombonešių, kurie ginkluoti atominėmis raketomis "Blue Steel".

Prancūzai šiuo metu turi Strateginę Oro komandą, su 40 "Mirage-IV" lėktuvų, kurie gali nešioti 80 kilotonų atomines bombas. Ateityje Prancūzijos atominis arsenalas dar turės penkis povandeninius laivus, kurie bus baigti iki 1975 m. Be to, pietinėje Prancūzijoje statomi 27 vidutinių nuostolių raketų lizdai. 1972 metų prancūzų kariuomenė turės nedidelių, taktinių atominių raketų su 20 kilotonų sprogstamaisiais užtaisais. Tos raketos skris iki 75 mylių. Sprogstamoji jų galia bus kaip 20,000 tonų dinamito.

Nors Prancūzijai ši branduolinė jėga daug kainuoja, degolininkų vyriausybė nurodo, kad užtenka Prancūzijai savo gynybą patikėti Amerikai. Kiekvieną kartą, kai senatorius Mansfieldas, ar kitas Amerikos politikas ima kalbėti apie Amerikos kariuomenės atitraukimą iš Europos, prancūzų politikai yra padrąsinami statyti savo gynybos jėgas. Buvęs prezidentas de Gaulle aiškindavo, kad Amerika neleis sovietams sugriauti savo miestų dėl Vakarų Europos gynybos. Jis Amerika nepasitikėjo ir ėmė statyti savo "force de frappe". Jo įpėdiniai tęsia jo pradėtą darbą.

Neskelbia apie rusų lakūnus Egipte

WASHINGGTONAS. — Nors yra įvairių duomenų, rodančių, kad sovietų lakūnai aktyviai įsitraukė į kovą prie Suezo kanalo, nei Izraelis nei Amerika nenori šio fakto garsinti, bijodami supykinti sovietus ir padaryti Maskvai nemalonumų. Liepos 30 dieną Izraelio lakūnai buvę sutikti rusų lakūnų. Vienas gelsvais plaukais lakūnas iššokęs su parašiutu. Izraelio žvalgyba girdėjusi pasikalbėjimą radijo bangomis tarp atskirų lėktuvų rusų kalba.

Izraelio parlamente Uri Avner, parlamento narys, iškėlė sovietų lakūnų klausimą, tačiau parlamento pirmininkas tuoj jį nutraukė ir pareikalavo, kad stenografai jo pastabas išbrauktų iš užrašų. Korespondentams uždėta stipri cenzūra.

Nurodoma, kad sovietų lakūnų įsijungimas į Suezo kanalo gynybą yra labai jautrus klausimas. Bijoma, kad sovietai dar daugiau neįsijungtų į šitą kovą. Ypač nemalonu Maskvai būtų girdėti, kad izraelitai yra geresni lakūnai ne tik už egiptiečius, bet ir už rusus.

TURISTŲ ĮSPŪDŽIAI LIETUVOJE

Iš jauno Amerikos lietuvio užrašų

Atostogaujant šį kartą "rytuose", teko pasiklausyti įspūdžių nebe kanadiečių ekskursantų, bet tos grupės amerikiečių, kurie tuo pačiu metu su montrealiečiais atskrido per Varšuvą į rusų okupuotą Lietuvos sostinę Vilnių. Tegul bendri įspūdžiai ir pergyvenimai yra labai panašūs, tačiau kadangi kiekvienas žmogus tuos pačius dalykus mato iš daugiau ar mažiau skirtingos perspektyvos, dėl to kiekvieno Lietuvą savo akimis mačiusio ir savo jausmais pergyvenusio pasakojimai yra laukiama naujiena ten negalintiems ar neįstengiantiems būti.

Nors atostogų metas nėra dėkingas pasikalbėjimams, kurie užrašomi tik iš atostogų grįžus, tačiau šiuo atveju pasakotojas buvo savo pranešimą iš anksto įkalbėjęs į magnetinę juostelę, kurią išklausyti truko ištisas dvi valandas, taigi nors kiti atostogų įspūdžiai daug ką dėl vietos stokos, iš atminties išgrūdo, vis dėlto geroka dalis liko.

Pasakotojas newyorkietis profesionalas, kurio žmona Lietuvoje lankėsi prieš 3 metus ir grįžo su prislegiančiais įspūdžiais, norėjo pats patirti ir pamatyti, ar per tuos trejetą metų okupacija yra nors kiek palengvėjus. Jo žmonai tuomet leido pabūti Lietuvoj — Vilniuje tik 5 dienas. Pasakotojui Dr. Daumantui Žaginiui (tikroji pavardė kitokia), skridusiam su grupe, buvo leista Lietuvoje pabūti 10 dienų, o 7 dienas praleisti "didžiojoje (maskolių) tėvynėje" — Maskvoje arba Leningrade. Dr. Žaginis drauge su visa newyorkiečių grupele susitarė atsižadėti tos sovietų malonės ir verčiau nuskristi ir grįžti per Varšuvą, visiškai išvengiant reikalo skristi per sovietų žemę.

Galima pasiekti Lietuvą aplenkiant "plačiąją tėvynę"

Sovietų viza gauta stebėtinai "lengvai", nes formuliare tebuvo penki klausimai, kaštavo tik $10; lėktuvas iš JAV per Varšuvą ir atgal į JAV $550, bet atskridus į Varšuvą, kur tenka persėsti, prasideda painiavos. Galima pasirinkti traukinį arba lėktuvą: traukiniu iš Varšuvos į Vilnių trečiąja klases $10, pirmąja klase $20, sovietiniu Eroflot lėktuvu $41, tik ta bėda, kad jis skraido tik dukart per savaitę, o važiuojant traukiniu rusai ypač žiauriai krato, net nuogai išrengdami. Laimei, pasitaikė gerokai apšepęs "Iliušino" tipo lenkų Lot lėktuvas, kurs mus paėmė nugabenti į Vilnių, bet kažkodėl skrido ne tiesia linija, kuri būtų trukusi gal 45 minutes, o pasuko per Baltijos jūros galą ir kelionė truko pustrečios valandos.

Verčiau satelitas, negu "terbų respublika"

Grįžus ir darant įspūdžių santrauką, galima drąsiai teigti, kad Varšuvos gyventojų veidai daug linksmesni negu Vilniaus. Tatai teko pastebėti vos į Varšuvos aerodromą nutūpus ir vakare į Hotel Europoejski nakvynės nuvažiavus ir į lenkišką barą užėjus. Jei tarnautojas ar patarnautojas ir dėvi liūdną veido išraišką, tai tik duok dolerį kyšio, kai beregint tas veidas saule nušvinta! Šiaip tai lenkai ir garsiau, ir drąsiau kalba, ir daugiau anekdotų pasakoja ir kiekviena proga nori parodyti, kad maskoliai pas juos yra niekas kita, kaip nekviesti svečiai!

Varšuvos aerodrome rusai ir lenkai (tiksliau, lenkės) tikrino tik dolerius ir čekius, bet atsivežtų daiktų netikrino. Čia susitikome lietuvių montrealiečių grupę, su kuria susijungę drauge skridome į Vilnių.

Pragyvenimas ir kainos Varšuvoje ir Vilniuje atrodo diametrališkai skirtingos, gal dėl to, kad Varšuvai negalioja ta sovietinė apiplėšimo politika, kokia yra priverstinai praktikuojama Vilniuje, kur turistai apiplėšiami iš paskutinio dolerio. Varšuvoje dolerį keitė nuo 42 zlotų oficialiai iki 150 zlotų neoficialiai ir mokant zlotais, sakysim, geriausiame Varšuvos Europejski viešbutyje zlotais sumokant už pietus doleriais išėjo tik po 75 centus.

Jausmai pirmą kartą skrendant į Lietuvą

Mūsų "Iliušinas" su uniformuotais pilotais ir trijų šimtų svarų svorio patarnautojomis, niūriomis nuotaikomis ir nerangiu patarnavimu perskridęs Lenkijos dalį nuo Varšuvos iki Lietuvos pasienio, vengdamas rytinės Vokietijos "liaudies demokratinės respublikos", kirto per geroką Baltijos jūros galą, deja dėl aukštumo ir debesuotumo negalėjome pamatyti plačiai aprašytosios Lietuvos Saharos — Kuršių Neringos. Pagaliau per gimtąją tėvų žemę, iš kurios buvau dar mažas išvežtas bėgant nuo mongolų invazijos prieš 26 metus, nuskridome rytų kryptimi Vilniaus kalneliu linkui.

Sunku apsakyti jausmus, kokie bangavo širdyje ir visoje krūtinėje. Tikroji tėvų žemė Lietuva, bet kaip kitokia ji šiandien būdama aziatiško okupanto išnaudojimo objektu paversta, kur pikti enkavedistai zuja, sekdami, kad niekas nedrįstų Kremliaus valdovų interesams pakenkti. Dar Vilniaus nepasiekę susitarėme reikalauti, kad mus Gintaro viešbutyje apgyvendintų neaukščiau kaip antrajame viešbučio aukšte. Tatai susitarti mus vertė migloje likusi inžinieriaus Kukučio misterija, kurs keliaudamas į Lietuvą slaptai din go, kaip vėliau skelbė užsimušęs iškrisdamas pro langą iš ketvirto aukšto kažkuriame Maskvos viešbutyje... J. Pr.

(b. d.)

Yellowstone valstybinio parko vaizdas. Šią vasarą vėl tūkstančiai amerikiečių lanko tą parką ir atostogauja jo stovyklavietėse.

BEVERLY SHORES. IND.

Nepaprasta Lituanikos gegužinė

Beverly Shores lietuviai gerai pasiruošė didelei gegužinei š. m. liepos 19 d. Išvakarėse oro pranešimai rengėjų nedžiugino, bet nebuvo ir beviltiški. Dienai išaušus, vilčių turėti gerą orą liko nedaug. Pylė lietus, kokio nedažnai šioje apylinkėje galima matyti. Bet drąsieji ir tokio oro nepabijojo. Svečiai iš Čikagos, Beverly Shores, Union Pier ir kitų apylinkių pradėjo rinktis punktualiai. Ne vienas manęs rasti tik išvykos rengėjus. O vėliau atvykusieji, radę per šimtą svečių, tikrai nustebdavo. Išvada aiški: Beverly Shores lietuvių klubo nariai ir jų užsimoti darbai turi ištikimų bičiulių ir rėmėjų. Juos klubo vadovybė bei Lituanikos parko fondo komitetas labai vertina ir jais didžiuojasi.

Bet ir svečiai nebuvo apvilti. Gegužinės globėjai ponai Valantiejai pakvietė visus dalyvius į savo erdvias ir jaukias patalpas pasisvečiuoti. Dr. J. Valantiejus parūpino lietuviškos muzikos, parodė filmą iš ką tik padarytos kelionės po Lietuvą, ir įdomiai papasakojo apie ten patirtus pergyvenimus.

Alkti svečiams irgi nereikėjo. Po tuo pačiu stogu veikė gerai paruoštas bufetas. Prie jo paruošimo bei patarnavimo svečiams dirbo ponios Prakupienė, Brašienė, Jonynienė, Austin, Stevens, Kriščiūnienė ir Rudienė. Gaivinančiais gėrimais aprūpino p. p. Austin, Mildažis, E. Masiulienė ir L. Rulienė.

Tik trumpomis prošvaistėmis svečiai galėdavo išeiti į kiemą, kur jų laukė ponai Nekai prie savo suorganizuoto laimės šulinio, kuris per trumpą laiką buvo išsemtas, Jo neištiko katastrofa dėka Leono Dambrausko, kuris pastatė pastatą, nebijantį nei lietaus nei vėjo.

Gyvai vyko ir jaunimo žaidimai, kuriems vadovavo amerikietė mokytoja iš Gary, Ind. Atvykstančius svečius pasitikdavo ir aukas priimdavo A. Brašys ir J. Eigelis. Gegužinei baigiantis buvo paskirstyto įėjimo dovanos, kurias parūpino Kristina Austin ir Irena Nekuvienė. Kad tokiam orui esant gegužinė davė nemažai pajamų paminklo statybai, ją reikia laikyti nepaprasta. Nuoširdi padėka priklauso ponams Valantiejams, gegužinės dalyviams ir ją parėmusiems savo auka. Visi klubo nariai talkino rengimo komisijai, kuriai sumaniai ir energingai vadovavo ponia Kristina Austin. Rds.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Pasaulis ginkluojasi

Tarp 1964 ir 1969 metų išleido virš 1,000 bilijonų...

Amerikos ginklų kontrolės ir nusiginklavimo reikalų įstaiga savo raporte "Karinės išlaidos pasaulyje 1969 metais" pateikia susirūpinimą keliančių duomenų apie kaskart didėjantį visų šalių ginklavimąsi. Charakteringa, kad silpniausiai teišsivystę kraštai eina lenktynių su labiausiai išsivysčiusiais. Pavyzdžiui, 11 tokių kraštų kariškiems reikalams išleidžia po daugiau kaip 10 nuošimčių viso savo metinio biudžeto. Tie kraštai yra: Laos, Jungtinė Arabų Respublika, Šiaurės Vietnamas, Taivanas, Irakas, Jordanas, Šiaurės Korėja, Sirija, Saudi Arabija ir Izraelis. Penkiolika kitų neišvystytų kraštų išleidžia nuo 5 iki 10 nuošimčių.

Karinės išlaidos pasauliniu mastu nuolat didėjo iki 1969 metų ir nematyti, kad būtų tendencijos mažėti. Per pastaruosius 3 metus išleista rekordinės sumos po 200 bilijonų dolerių, arba lyginant su 1964 metais 44 nuošimčiais daugiau. Per penkerius metus — nuo 1964 iki 1969 metų ginklams visame pasaulyje išleista daugiau kaip 1,000 bilijonų dolerių. Numatoma, kad 1980 metais pasaulinė ginklams išleidžiama suma sieks 300 bilijonų...

Iš 200 bilijonų dolerių, skirtų kariniams reikalams 1969 metais, NATO valstybės išleido 108 bilijonus (vien JAV išleido 82 bilijonus); Varšuvos pakto kraštai (Sovietų sfera) 63 bilijonus (Sov. Sąjunga 56 bilijonus), o besivystantieji kraštai 23 bilijonus.

Naujienų Piknikas
įvyks rugpiūčio 16 d.
Bučo sodyboje
Willow Springs, Ill.

Olandijoje, netoli Rotterdamo, įvyko jaunimo muzikos koncertas, kuriame dalyvavo 80,000 žiūrovų. Europos jaunimas pamėgdžioja amerikiečius, nors tame koncerte smurto nepasitaikė. Ši mergina buvo viena koncerto dalyvių.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Sekmadienį,
rugpiūčio 16 dieną,

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENŲ

PIKNIKAS

BUS ĮDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GĖRIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIŠKIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 16 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ.

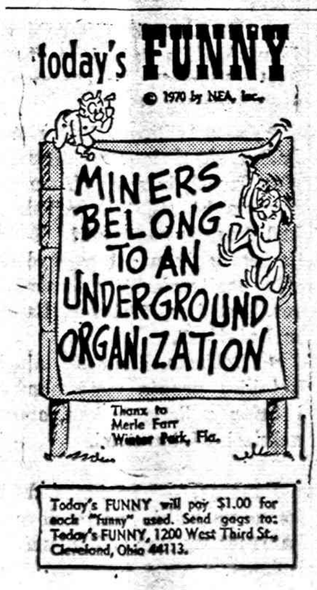

Who is this lady?

A. Little Orphan Annie.
B. The Jolly Green Giantess.
C. The Statue of Liberty.
D. Mae West.

If you picked anything other than C, well, you're in a whole lot of trouble.

Sure, you probably picked the Statue of Liberty. Everybody knows who she is and what she stands for.

Or do they?

It's amazing how many of us take this proud lady of the New York Harbor for granted.

We should know that her proper name is "Liberty Enlightening the World." That she symbolizes the triumph of freedom over tyranny. That she is a declaration of our independence.

Of course, we need more than statues to remind us of our freedom. We need action, by each and every one of us.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. They help preserve that thing called freedom.

They help make this country of ours economically stronger to tackle some of the problems that face us.

And, buying Savings Bonds can be easy and automatic. All you have to do is join the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month Plan where you bank. And then you can sit back and forget 'em while the money piles up.

So think about the freedoms we enjoy. And think about U. S. Savings Bonds as a way to keep us free.

As for Miss Liberty, well, when you're in New York go up and see her sometime.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

STASYS TRINKA

BUVUSIO KRIMINALINĖS POLICIJOS TARNAUTOJO ATSIMINIMAI

1934—1935 metais, man tarnaujant Šiaulių Kriminalinėje Policijoje, iš Telšių rajono P-to Vedėjo buvo gauta telefonograma, kad nežinomas piktadarys vakaro metu kėsinosi nužudyti ūkininką, gyvenantį Ubiškės bažnytkaimy, Telšių valsč. Jo pavardės nebeprisimenu, todėl pavadinsiu jį Paulausku. Jis buvo nugabentas į Telšių ligoninę gydymui. Kadangi byla esanti labai neaiški ir jis vienas nepajėgiąs jos išaiškinti, todėl prašė prisiųsti jam pagalbon kitą valdininką. Jam pagalbon buvau pasiųstas aš.

Atvykęs į Telšius ir susipažinęs su kvota, sužinojau, kad minėtas Paulauskas turėjo 40 ha ūkį. Jis turėjo suaugusius sūnų ir dukterį, kurie rengėsi sukurti savo šeimas. Kadangi jų tėvas buvo apie 60 metų amžiaus ir pats nebegalėjo savo ūkio apdirbtĩ, tai jį perleido savo sūnui ir tuo reikalu pas Telšių notarą sudarė sutartį, kad jis savo ūkį perleidžia valdyti savo sūnui ir kad už tai jis privalo jam duoti išimtinę: būtent kiekvienais metais keletą centnerių grūdų, pašaro dviem karvėms, kurias jis pasiliko sau, kad turėtų pieno, ir rudenį atiduoti nupenėtą kiaulę. Be to, į sutartį buvo įrašyta, kad visi gyvuliai ir žemės apdirbimo įrankiai priklauso jam ir kad savo sūnui leidžia jais naudotis tik iki to laiko, jis pildys sutartį. O jei nepildys, tai jis turi teisę gyvulius ir žemės apdirbimo įrankius iš sūnaus atimti ir parduoti.

Gavęs ūkį, sūnus apsivedė vieno ūkininko dukterį ir gavo 6,000 litų pasogos. Po kurio laiko jo sesuo ištekėjo į kitą ūkį. Jai jis turėjo atiduoti gautus 6,000 litų kaipo pasogą. Tad jam iš gautos pasogos nieko neliko. Apie porą metų tėvas su sūnum gyveno geruoju ir tarp jų nesusipratimų nebuvo. Vėliau tarp jų kilo kivirčai ir tėvas savo sūnui Telšių Apylinkės teisme iškėlė 11 bylų: kad jis jo malkas sudegino, kad skirtą pašarą jo karvėms savo gyvuliams sušėrė ir tam panašiai. Gi sūnus savo tėvą apskundė policijai, kad jis laiko be leidimo paslėpęs karišką šautuvą ir kardą. Vienu žodžiu, tarp jų kilo didelė nesantaika, kuri baigėsi tragiškai, nes tėvas buvo sunkiai sužeistas ir patalpintas į ligoninę, o sūnus pateko ilgiems metams į kalėjimą.

Vieną vakarą sūnus pasikvietė savo du kaimynus, kad ateitų pas jį pasiklausyti radijo, nes būsianti įdomi programa. Besiklausant radijo, staiga pasigirdo šautuvo šūvis, nuo kurio sūnaus tėvas, gyvenąs antrame namo gale, atskirame kambaryje, buvo sužeistas per dešinįjį petį. Po sužeidimo kaimynas, pakinkęs arklį, sužeistąjį nuvežė į Telšių ligoninę, kur jam buvo suteikta pirmoji pagalba ir jis buvo paliktas ligoninėje gydymui. Apžiūrint tėvo kambarį, buvo rasta, kad piktadarys šovė per langą į prie stalo sėdėjusį Paulauską ir kad kulipka, perėjusi per Paulausko dešinį petį ir atsitrenkusi į sieną, nukrito ant grindų. Apžiūrint kulipką, buvo rasta, kad ji buvo iššauta iš kariško šautuvo. Klausinėjamas Paulauskas įtarė, kad pasikėsinti jį nužudyti galėjo tik jo sūnus, nes kitų žmonių, kurie jam būtų kerštavę, jis nežinąs. Kadangi sūnus turėjo du liudininkus, kurie paliudijo, kad tuo metu, kai pasigirdo šūvis, jis iš kambario niekur nebuvo išėjęs, tai liko neaišku, kas kėsinosi nužudyti jo tėvą.

Man papildomai klausinėjant kaimynus, kurie buvo atėję pasiklausyti radijo, paaiškėjo, kad besiklausant radijo buvo atėjęs apie 20 metų amžiaus kaimyno Urnikio sūnus ir paprašė Paulausko sūnaus, kad paskolintų vežimui branktą, kuris esąs reikalingas mėšlui vežti, nes savo neturi.

Palausko sūnus su Urnikiu išėjo į kiemą, iš kur po trumpo laiko Paulauskas grįžo į kambarį vienas. Praslinkus apie 10 minučių laiko pasigirdo šūvis, nuo kurio buvo sužeistas Paulausko tėvas. Man kilo įtarimas, kad Paulausko sūnus pasamdė Urnikį, kad jis nužudytų jo tėvą ir kad vietoje brankto jam padavė karišką šautuvą.

Kad nekiltų įtarimo, jog jis pats tai padarė, tai jis ir pasikvietė savo du kaimynus, lyg liudininkus, kad nužudymo metu jis buvo namuose savo kambaryje ir niekur nebuvo išėjęs.

Patikrinimui, ar kaimynui Urnikiui iš tikrųjų buvo reikalingas vežimui branktas, aš su valdininku Dailidoniu nuėjau pas Urnikį. Radę jo sūnų kieme ką tai bedirbantį, pradėjome jį klausinėti ar tą vakarą, kada buvo sužeistas kaimynas Paulauskas, jis buvo nuėjęs pas jo sūnų pasiskolinti brankto. Atsakė, kad buvo. Kai jo paklausiau, kokiam tikslui jis buvo reikalingas, atsakė, kad buvo reikalingas ratams mėšlui vežti, nes savo neturėjo. Kai jo paklausiau, kur jis jį padėjo, sumišo ir pradėjo dairytis po kiemą lyg ieškodamas brankto. Kai dar kartą paklausiau, kur jis padėjo, pasakė, kad grąžino Paulausko sūnui, iš kurio buvo pasiskolinęs.

Iš jo kalbos ir atsakymo supratau, kad jis meluoja. Tada valdininką Dailidonį paprašiau, kad jis su juo pabūtų kieme, o pats, užėjęs į grįčią pradėjau klausinėti jo tėvą, kada jis išvežė mėšlą ir ar jis siuntė savo sūnų pas kaimyną Paulauską pasiskolinti brankto. Tėvas pasakė, kad mėšlą jis išvežė prieš savaitę laiko ir, kad jis savo sūnaus brankto skolintis nesiuntė, nes buvo nereikalingas.

Grįžęs į kiemą Urnikio sūnui pasakiau, kad jis nemeluotų, nes jo tėvas pasakė, jog mėšlą išvežęs prieš savaitę ir brankto pas kaimyną Paulauską skolintis nesiuntęs. Be to, Urnikio sūnui pasakiau, kad jis buvo nuėjęs pas Paulauską ne brankto skolintis, bet paimti karišką šautuvą, kurį jam padavė Paulauskas ir paprašęs, kad nušautų jo tėvą, už ką pažadėjo jam duoti kelius šimtus litų. Bet jis nuo jo tėvo nužudymo susilaikęs, o tik norėjęs pagąsdinti, todėl šaudamas taikęs ne į galvą ar krūtinę, bet į patį.

Urnikis matydamas, jog yra sugautas meluojant ir kad nebėra tikslo toliau meluoti, prisipažino, kad Paulausko sūnus iš tikrųjų jo prašė, kad nužudytų jo tėvą ir tą vakarą jam padavė karišką šautuvą, pažadėdamas už nužudymą tėvo jam duoti 500 litų. To to nurodė, kur buvo paslėpęs karišką šautuvą, su kuriuo sužeidė Paulauską.

Už šį nusikaltimą Paulauskas ir Urnikis buvo suimti ir patalpinti į Telšių kalėjimą, o Telšių Apylinkės Tardytojui buvo perduota tuo reikalu padaryta kvota. Praslinkus keliems mėnesiams šią bylą nagrinėjo Šiaulių Apygardos teismas. Paulauskas ir Urnikis gavo po kelis metus kalėjimo. Sužeistasis Paulausko tėvas pasveiko ir grįžo į savo ūkį.

Plėšimas

1931 metais iš Gargždų policijos buvo gauta telefonograma, kad vienam ūkininkui, kurio vardas buvo Petras (pavardės nepamenu), gyv. Gargždų valsč., Kretingos apskr., iš Klaipėdos į namus važiuojant pro Vežaičių dvaro vaisių sodą, ant jo užpuolė ginkluotas plėšikas ir, sudavęs jam su pagaliu per galvą, iš jo atėmę piniginę, kurioje buvę apie 35 litai.

Nuvykęs įvykio vieton, sužinojau, kad toje vietoje plėšimas negalėjo įvykti, nes pagal nukentėjusio parodymą plėšimas įvyko apie 8 valandą vakaro visai netoli kalvės ir malūno, kuriuose tuo laiku buvo daug žmonių. Kadangi apie įvykusį apiplėšimą nukentėjusis vietoje niekam nepranešė, tai kilo įtarimas, kad jis kokiais nors sumetimais plėšimą išgalvojo.

Klausinėjant Gargždų mieste gyvenančius ūkininkus, vienas iš tų, kurio vardas buvo Jonas, papasakojo, kad jis nukentėjusį Petrą labai gerai pažįsta, nes tą dieną, kada menamai buvo apiplėštas Petras, jis kartu su juo buvo nuvažiavęs į Klaipėdą parduoti vežimą malkų, kelius tuzinus kiaušinių ir kelius svarus sviesto. Petras irgi pardavęs vežimą malkų ir maisto produktų. Pardavę malkas ir maisto produktus, abudu su Petru užėję į vieną karčiamą, kurioje išgėrę du pusbonkius degtinės ir keletą bonkų alaus. Važiuodami iš Klaipėdos prie Kulių vartų sustoję dar vienoje karčiamoje pasistiprinti. Čia prie jų stalo atsisėdo dvi vokietaitės, kurias vadina "Bar damomis" ir kurių pareiga buvo už tam tikrą atlyginimą linksminti svečius ir stengtis, kad jie karčiamoje kuo daugiau pinigų pragertų. Atėjus joms, jie jas norėjo pavaišinti paprasta degtine, bet jos ją gerti atsisakė, pareikšdamos, kad jos geria tik likerį. Užsakius likerį, prasidėjo vaišės. Išgėrus kelius stikliukus likerio, buvo užsakomi kiti, ir taip toliau. Kadangi abudu ūkininkai buvo dar jauni vyrai, turėjo apie 30 metų amžiaus, ir nuo išgerto likerio pas juos užvirė kraujas, tai jie norėjo su vokietaitėmis paflirtuoti. Petras vieną vokietaitę pradėjo glamonėti ir ją apkabinęs norėjo pabučiuoti, bet ji užpyko ir pagriebusi nuo stalo bakalą trenkė jam į veidą, nuo ko jam iššoko ant kaktos guzas. Jonas, matydamas, kad ir jis gali gauti mušti, nes buvo bepradedąs glamonėti antrąją vokietaitę, išbėgo iš karčiamos laukan. Paskui jį išbėgo ir Petras. Susėdę į savo vežimus apsiverkė, kad pinigus pragėrė ir paflirtuoti negavę, parvažiavo nemo. Jonas papasakojo, kad jis savo žmonai apie tą įvykį ir pragertus pinigus nieko nesakė, nes žmona nežinojo kiek jis pas save pinigų turėjo. Tačiau Petras, matyt, bijodamas žmonai pasakyti, kad pragėrė pinigus ir gavo iš vokietaitės su bokalu per akį, sugalvojo pranešti policijai, kad jį buvo užpuolęs plėšikas ir, sumušęs jį, atėmė pinigus. Suvedus juos akistaton, Petras prisipažino, kad niekas jo neapiplėšė ir kad apie tai melagingai policijai pranešė, bijodamas žmonai pasakyti teisybę, kad pinigus pragėrė ir kad nuo vokietaitės gavo smūgį su bokalu už tai, kad pradėjo ją glamonėti.

Tuo reikalu pravesta kvota buvo perduota Kretingos Apylinkės teismui, prašant pamin ėtą Petrą už melagingą pranešimą nubausti. (b. d.)

Amerikiečių mėgiamas Yellowstone valstybinis parkas turi daug žuvingų vandenų. Po parką galima ir pasijodinėti.

Mirė P. Šinkūnas

Liepos 30 dieną okupuotoje Lietuvoje mirė mokytojas ir įvairių mokyklos vadovėlių autorius Peliksas Šinkūnas. Ilgus metus jis mokytojavo Kupiškio ir Kauno mokyklose, o paskutiniu metu jis jau buvo išėjęs pensijon ir gaudavo vadinamą personalinę pensiją.

Peliksas Šinkūnas gimė 1891 metais Kupiškio valsčš., Inčiūnų kaime, neturtingo, bet pažangaus valstiečio šeimoje. Pradžios mokyklą lankė Kupiškyje, o vėliau mokėsi Maskvoje ir kitose Rusijos vietose. Lankė įvairius kursus, išlaikė egzaminus ir gavo teisę mokytojauti. Maskvos universitete studijavo visuomeninius mokslus.

1923 metais atvyko į Kauną ir dėstė pradžios ir suaugusių mokyklose. Mėgo geografiją ir parašė kelis geografijos vadovėlius įvairioms mokyklų klasėms. Vienu metu jis net Vilniaus Universitete dėstė geografiją.

Šinkūnas buvo pažangus žmogus ir veiklus Lietuvių mokytojų profesinės sąjungos narys. Rašinėjo pedagogikos ir kitais auklėjimo klausimais "Kultūroje", "Aušrinėje", "Lietuvos žiniose" ir profesinėje mokytojų spaudoje.

Jis parašė "Kėdainių istoriją", Jono Pestallozi biografiją, "Europą", "Geografijos vadovėlį", "Tarp žmogėdrų", o kartu su A. Vireliūnu parašė "Vandens ir vėjo galybės". Be to, jis yra išvertęs daug įvairių knygelių geografijos, gamtos mokslų ir net kalbos klausimais.

Septynių metų Belinda Jane Anderson buvo Angšlijoje išrinkta "Miss Pears 1970". Ji yra škotė ir varžybose nugalėjo 87,000 konkurenčių.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5% Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

INSURED

6% 2 Years Savings Certificate (Minimum $5.000)

Chicago Savings and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $20,000.

6% PER ANNUM OF $5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF $1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF $1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts $100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

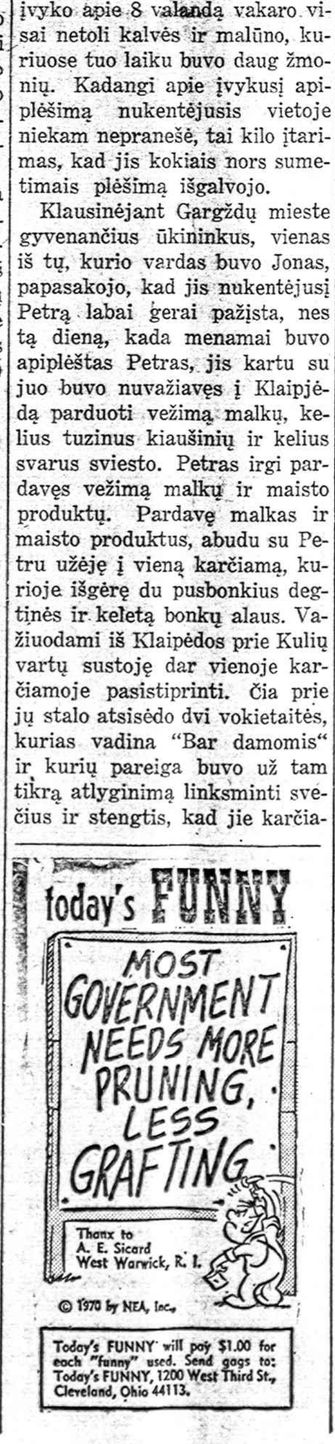

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

INSURED

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF $5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėlial Apdrausti iki $20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $20.00 per year, $11.00 per six month, $6.00 per 3 months. In other USA localities $18.00 per year, $10.00 per six months, $5.00 per three months; Canada $20.00 per year; other countries $21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $20.00
pusei metų $11.00
trims mėnesiams $6.00
vienam mėnesiui $2.00

Kitose JAV vietose:
metams $18.00
pusei metų $10.00
trims mėnesiams $5.00
vienam mėnesiui $1.75

Kanadoje:
metams $20.00
pusei metų $11.00
vienam mėnesiui $2.00

Užsieniuose:
metams $21.00
pusei metų $11.00
vienam mėnesiui $2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Ką pakvietė mokyti mokytojus

Aukštoji Bendruomenės vadovybė šių metų rugpiūčio 16 — 23 dienomis ruošia Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados Lietuvių Mokytojų Studijų Savaitę. Šalia Detroito savaitei suvažiuos lietuviškų mokyklų ir mokyklėlių mokytojai, patirs naujesnių žinių apie dėstomus dalykus, pasidalins mintimis apie mokytojo tremtyje vargus, susipažins su kitais mokytojais ir gaus stiprybės ir dvasios peno, reikalingo sunkiam ir dažnai nedėkingam darbui toliau tęsti.

Laikraščiams jau išsiuntinėtas ir paskelbtas Bendruomenės vadovų paruoštas studijų savaitės darbų planas su numatytais lektoriais ir nagrinėjamomis temomis. Teisybė, planas provizorinis. Jis dar gali būti pakeistas, bet gali būti ir patvirtintas. Mokytojų savaitėje bus įdomių ir naudingų paskaitų, nors nepaliestas dabartinis mokyklų susiskaldymas, nebus kalbama apie vadovėlių klausimą, silpnesniųjų mokyklų susijungimą ir kitais svarbiais klausimais.

Dvasios peno ir stiprinančių žinių ieškantiems mokytojams labai svarbu ir tinkamų lektorių parinkimas. Pats svarbiausias studijų savaitės lektorius yra prof. Antanas Salys. Jis skaitys paskaitas net 5 dienas. Jis kalbės apie lietuvių kalbos svarbą indoeuropiečių kalbotyroje, apie besikaitaliojančius kirčius, apie žodyno gausinimą ir kitus klausimus. Niekam nekyla mintis, kad prof. Salio teikiamos žinios mokytojams nebus įdomios ir naudingos. Bet Bendruomenės vadovybė, kviesdama prof. Salį duoti dvasinio peno lietuviškų mokyklų mokytojams, turėjo žinoti, kad prof. Salys su žmona šį pavasarį buvo rusų primestos okupacinės "tarybinės" valdžios svečias. Prof. Salys nevažiavo į okupuotą Lietuvą, kaip važiuoja kiti turistai Vilniun suvežtų savo giminių pamatyti, bet važiavo kaip valstybinis svečias. Prof. Salys svečiavosi ir fotografavosi su Lietuvos praeities klastotojais. Jo pareiškimus okupantas naudoja "kultūriniam bendradarbiavimui" stiprinti.

Bendruomenės vadovybei labai nepatinka, kai jos vedamai politikai prisegamas "bendradarbiautojų" kaspinas. Nejaugi ji nemato, kad kvietimas prof. Salio skaityti paskaitas studijų savaitėn suvažiavusiems mokytojams meta to nelemto bendradarbiavimo šešėlį? Prof. Salys gali nieko apie okupantams dirbančių lietuvių "laimėjimus" nepasakoti, bet mokytojams gali kilti įvairiausių abejonių. Sovietų valdžia be išskaičiavimo užsieniečių nevaišina. Nejaugi Bendruomenės vadovybė negalėjo rasti kitų žinovų toms pačioms temoms pagvildenti?

Be prof. Salio, Bendruomenės vadovybė pakvietė paskaitoms spaudoje jau keliais atvejais linksniuotą šokių mokytoją Liūdą Sagį. Šokių mokytojas aiškins suvažiavusiems mokytojams apie "Jaunimo meninių vienetų organizavimą ir išlaikymą". Įsidėmėkime, ne apie jaunimo šokių vienetų organizavimą, bet visų meninių vienetų organizavimą. Čia įeis dailės, tapybos, skulptūros, literatūros ir iš viso dvasinės veiklos vienetų organizavimas.

Kokias kvalifikacijas p. Sagys turi suvažiavusiems mokytojams aiškinti apie meną ir meninius vienetus? Kokią meno mokyklą p. Sagys yra baigęs, kokias studijas yra padaręs, ką meno klausimais jis yra paskelbęs, kad galėtų mokytojams aiškinti apie jaunimo meninių vienetų organizavimą? Jeigu p. Sagys būtų pakviestas kalbėti apie jaunimo šokius ir šokėjus, tai dar būtų galima suprasti, bet ne apie kitus meninius vienetus. Ką p. Sagys galėtų pasakyti toms jaunimo organizacijoms, kurios ištisus dešimtmečius turi įvairius meninius jaunimo vienetus? Ką jis galėtų pasakyti tos dailės ir literatūros vienetus puoselėjantiems mokytojams?

Neteko girdėti, kad p. Sagys būtų važinėjęs "tarybinėn" Lietuvon, bet visi žinome, kad "tarybinės" Lietuvos atstovai važinėjo pas p. Sagį. Pas Sagius besisvečiavęs Juozas Lingys parašė choreografiją "Kolūkio pirmininkui" ir šiuo šokiu pradėjo Vilniuje suruoštą dainų šventę. Kanadon su Lingiu p. Sagys galėjo ir nevažiuoti, bet tai nereiškia, kad jiedu nebuvo atvažiavę į Chicagą, ir kitur nevažinėjo.

Nejaugi Bendruomenės vadovybė, kviesdama p. Sagį skaityti paskaitą apie jaunimo meninių vienetų organizavimą, toliau nuo savęs nustums "kultūrinio bendradarbiavimo" šešėlį? Nejaugi ji negalėjo pakviesti meno srities kvalifikuotą atstovą, kuris galėtų mokytojams duoti tikrai meno srityje vertingų informacijų? O gal Bendruomenės vadovybei vistiek, ką tremtyje gyvenantieji lietuviai pamanys apie tokio mokytojo parinkimą. Gal ji turi savo planus ir tiems planams vykdyti ji ruošia žmones?

Mums atrodo, kad mokytojams mokyti būtų galėję pakviesti vienpusiško "kultūrinio bendradarbiavimo" idėjomis nepakąstus žmones. Tokių dar yra. Jie sudaro daugumą.

- KOVA DAR NEBAIGTA, - pasakė Regis

Praeitą sekmadienį Bruzgulienės sodyboje įvyko gražus Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų Draugijos suruoštas piknikas. Buvo geri muzikantai, baras visą laiką buvo apstotas, maistas skanus ir kalbos turiningos.

Visiems Chicagos lietuviams rūpi kazimierinių sklypų savininkų vedama kova. Kiekvienam šiandien aišku, kad sklypų savininkai buvo labai žiauriai nuskriausti ir apgauti. Jie nei neapsižiūrėjo, kaip iš jų buvo atimtos pačios pagrindinės sklypo savininko teisės, ir kaip buvo išniekintos lietuvių laidojimo tradicijos. Per kelis metus sklypų savininkai savo kapinių nepažino, su naujai atsiradusiais ponais susikalbėti negalėjo.

Visa lietuviškoji Chicaga nori nuskriaustiems sklypų savininkams padėti, todėl tiek daug žmonių ir ateina į šios draugijos organizuojamus susirinkimus ir piknikus. Piknike buvo visa draugijos valdyba, kiekvienas jų dirbo. Draugijos pirmininkė: L. Giedraitienė dirbo prie baro, tarėsi su atvykusiais piknikautojais ir prižiūrėjo, kad maistas būtų laiku ir gerai paduotas.

Kiekvieną metą piknikautojai informuojami apie kovos reikalus ir tolimesnius draugijos vadovybės planus. Šiais metais programą pradėjo J. Barakauskas, draugijos vicepirmininkas, gražia lietuvių kalba, trumpais suprantamais sakiniais jis papasakojo draugijos užsimojimus, priminė kelis laimėjimus ir paprašė Algį Regį plačiau informuoti apie dabartinę būklę.

Algis Regis, geriausios katalikų kalbėtojas Chicagoje, o gal ir visoje Amerikoje, pačioje pradžioje patarė nesidžiaugti pasiektais laimėjimais, nes aukštoji katalikų bažnyčios vadovybė bet kurią dieną padarytas nuolaidas labai lengvai gali nubraukti. Visas reikalas būtų daug rimčiau atrodęs, jeigu būtų padarytas susitarimas, kuriame kapinių administratoriai sutartimi būtų sklypų savininkams pasižadėję leisti lietuviams katalikams pagarbiai laidoti savo artimuosius, kaip jie buvo ir tebėra laidojami Lietuvoje, o ne su girgždančiais kabliais. Padarytos lengvatos turėjo būti dokumentuotos tarp dviejų organizacijų, o dabar vienpusišką pareiškimą vadovybė bet kada gali atšaukti.

— Mes negalim sutikti, kad me būtume be pagrindo baudžiami. Mes nenaudojame naujai pastatytos koplyčios, mes neteršiame naujai nutiestų kilimų, mums nereikalinga įvesta šiluma ir mums visai nereikalingos kitos padarytos išlaidos, — pareiškė Algis Regis. — Mes nesinaudojame įvestais pagerinimais, bet mes esame apkrauti nepateisinama bauda. Senas lietuviškas tradicinis laidojimas yra žymiai pigesnis, nes mums nereikalinga koplyčia, nereikalingas trokas ir nereikalingi kabliai. Tradicinis pagarbus lietuviškas laidojimas turi būti ne $65.00 brangesnis, bet $65.00 pigesnis.

Bet Algis Regis patarė tuo tarpu geriau mokėti arkidiocezijos vadovų uždėtą baudą, negu laidoti kabliais. Jis kvietė visus organizuotis ir tęsti kovą. Kapinių vadovybė privers ta grąžinti lietuvių įsteigtom kapinėm lietuvių vardą, ji turės panaikinti šiandien pagarbiai palaidoti norintiems lietuviams be pagrindo dedamą $65.00 baudą. Nuolaidos padarytos ne vien lietuviams, bet ir kitų tautybių tikintiesiems, nes ir jie buvo skriaudžiami.

Kalbos pabaigoje Regis parodė naujai ruošiamą albumo projektą ir kvietė sklypų savoninkus iš anksto jį užsisakyti.

Vieni šoko, kiti užkandžiavo, o treti piknikautojai gurkšnojo besitardami apie tolimesnius žingsnius kovoje už savo teises. *Sklypo savininkas*

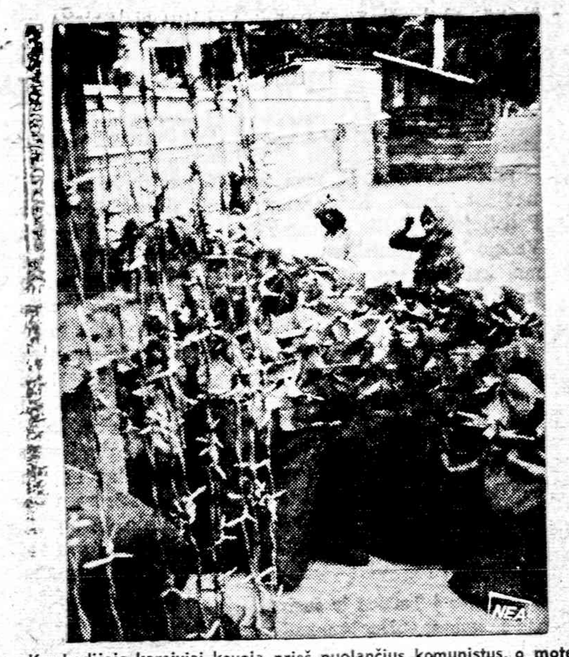

Kambodijoje kareiviai kovoja prieš puolančius komunistus, o moterys jiems padeda pripildydamos smėlio maišus apkasams sustiprinti. Tūkstančius maišų pristatė Amerika. Smėlio pakankamai turi pati Kambodija.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Daug negrų aukštose valdžios pareigose

Amerikos negrų rasistams garsiai rėkiant, kad jie esą skriaudžiami, Baltieji Rūmai paskelbė sąrašą 65 negrų su pavardėmis, užimamomis vietomis ir gaunamomis algomis.

Pvz. penki negrai ambasadoriai gauna nuo $36,000 iki $40,000 algos metams; 16 negrų Valstybės departamente gauna algos nuo $35,000 iki $40,000; kiti 4 nuo $30,000 iki $35,000. Vyr. štabo departamente negras patarėjas gauna $38,000; gynybos departamente vienas gauna $35,505, kitas $26,547.

Vyr. paštų viršininko asistentas negras gauna $38,000; Teisingumo departamente negras direktorius gauna $36,000; Vidaus reikalų departamente trys negrai gauna po $26,547 iki 35,505; Agrikultūros dep-te 3 negrai gauna po $26,547; Prekybos dep-te 2 negrai gauna $36,000 ir $35,505; Darbo dep-te 4 negrai gauna nuo $30,714 iki $38,000; Sveikatos, švietimo ir globos dep-te 4 negrai nuo $30,714 iki $38,000; Butų ir miestų atnaujinimo dep-te 3 negrai nuo $36,547 iki $38,000; Transportacijos dep-te 13 negrų taip pat nuo $26,547 iki $38,000 ir tt. iki federalinių teismų, kur prezidentas Nixonas naujausiai paskyrė du negrus teisėjus su $42,500 metine alga.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Chicagos savisauga nuo kriminalistų

Po to, kai liepos 17 dieną pasalūnai iš juodžių apgyvento Cabrini — Green dangoraižio nušovė du policininkus, šio namo gyventojai negrai įsteigė savisaugos organizaciją, pavadintą Black Task Force, kurios nariai patruliuoja ne tik pati dangoraižį, bet ir jo apylinkę. Dabar ta organizacija nutarė prašyti Chicagos miesto valdybos, kad finansuotų samdymą 150 savanorių sargybos vyrų tiems Cabrini — Green namams saugoti.

Cook apskrities ligoninės komisionieriai nubalsavo samdyti ginkluotus sargybinius penkiom ligoninės aikštėms saugoti, kur pastatomi ligoninės slaugių ir kt. tarnautojų automobiliai, kadangi šios bijosi, kad išeinant iš automobilių ar grįžtant gali būti užpultos, išprievartautos ar nužudytos. Ligoninė žada samdyti septynis profesionalus sargybinius.

Šiuo metu penki ligoninės automobiliams pastatyti kiemai yra aptverti aukštomis metalinėmis tvoromis su spygliuotomis vielomis ir turi užrakinamus vartus bei apšviestas šalutines gatves, kas tačiau ne apsaugo nuo piktadarių.

NAUJIENŲ
PIKNIKAS
įvyks sekmadienį, rugpiūčio 16 dieną
BUČO SODE
Willow Springs, Ill.
Visi kviečiami dalyvauti

VLADAS CIVINSKAS

BRANGIEJI AKMENYS

59.

Patys šviesiausieji citrininai savo išvaizda ir spalva visiškai susilieja su šviesiaisiais dūminiais kvarcais, brangenybių prekyboje sutinkamais "dūminių topazų" vardu. Dūminiai kvarcai su tikraisiais topazais bendrumo turi dargi mažiau, negu citrininai, nes ir spalva yra gerokai skirtinga. Kita vertus, nedaug suklysime, jei dūminius kvarcus palaikysime kiek spalvą pakeitusiais citrininais, nors jie ir artimesni kalnų kristalams. Dūminiai kvarcai taip pat skaidrūs akmens, bet kiek pilkai rusvos, tartum dūminės spalvos, kraštutiniu atveju beveik juodos.

Skaidrus ir vidutinio tamsumo dūminis kvarcas yra patrauklus akmuo, bet už citrininą jis ir gausesnis, ir žymiai pigesnis. Prie 200° C. dūminis kvarcas praranda savo spalvą ir virsta bespalviu akmeniu, labai panašiu į kalnų kristalus. Bet kaitinami pamažu ir lengvesnėje temperatūroje, jie, kaip ir ametistai, pavirsta gražiu geltonu akmeniu, tikru "auksiniu topazu", ir šios naujosios spalvos ataušę nenustoja.

Prastų citrininų randama daug, bet gerų labai maža. Daugiausia ir jie, kaip ir ametistai, ateina iš Brazilijos, Grande do Sul ir Minas Gerais provincijų ir iš Urugvajaus, kur jų daug randama Urugvajans upės pakraščiuose netoli Salto Grande. Nemaža gerų citrininų randama ir Uralo kalnuose prie Murinskos miestelio, o taip pat Ceylone su kitais brangiaisiais akmenimis. Indijoje ir Burmoje jų daug, bet kokybė prasta. Iš Europos kraštų pirmoje vietoje reikėtų išskirti Kroatiją ir Vengriją. Nemaža puikių citrininų ateina iš Ispanijos, kur jie pažįstami "ispanų topazų" vardu, tik maža kas tiki, jog jie ten ir randami. Visos senosios citrininų kasyklos Serra Morena kalnuose prie Hinojose jau seniai išsemtos, jose jau terandami tiktai dūminiai kvarcai, ir už tai žadina įtarimų, kad visi "ispanų topazai" tik tėra "paspirginti" dūminiai kvarcai. Citrininų yra ir JAV, kur jie randami su ametistais, kalnų kristalu ir kitais kvarco akmenimis, bet jų, kaip ir visų vertingaiusių akmenų, ištekliai čia gana menki.

Dūminių topazų randama labai daug. Jų yra bemaž visuose kalnuotose šalyse ir visuose kalnuose, pradedant Alpėmis ir baigiant Rocky Mountins.

Abu akmens, ir citrininas, ir dūminis kvarcas, yra gražiausi modifikuotose briliantiniuose šlifuose, bet lygiai dažnai sutinkami ir emeraldiniuose. Naudojami visuose papuošaluose. Ypač daug jų pastebima žieduose, nors ir vienas, ir kitas, būdami gana minkšti, nėra tipingi žiedų akmens.

KALNŲ KRISTALAS

Kvarco atmaina, vadinama kalnų kristalu, yra visiškai skaidri ir bespalvė. Geriausių akmenų skaidrumas briliantiniuose šlifuose yra didesnis, negu deimantų, ir kai kur jis išdidžiai tebevadinamas, pavyzdžiui — "Bristolio deimantas", "Alaskos deimantas", "Arkansaso deimantas" ir t. t., bet jo refrakcija yra nepalyginamai žemesnė už deimanto, blizgesys menkesnis, ir šiuos du akmenis sumaišyti pavojaus nėra.

Gamtoje kalnų kristalas yra vienas gausiausių akmenų. Daugiau ar mažiau jo randama visuose kalnuose ir kartais upėse, jei jos teka iš tokių kalnų. Kristalizacija, kaip ir visų kvarcų, šešiašonė ir beveik tobula. Daugiausia jis randamas kristalais gero piršto ilgumo ir storumo, karrtalais gero piršto ilgumo ir storumo, kartais ištisais tokių kristalų lizdais, bet pasitaiko ir gabalų iki poros metrų ilgumo ir sveriančių šimtus svarų. Patys geriausi kalnų kristalai randami mažučiukais kelių milimetrų ilgumo kristalais, bet dėl stambių radinių gausumo jie mažai bevertinami.

Stambūs kalnų kristalo gabalai, stebint juos iš toliau, atrodo tartum žalsva ledo masė. Antikiniais laikais ir netgi iki vėlyvųjų amžiu minerologai, kaip jau anksčiau esame minėję, buvo tikri, kad kalnų kristalas — tai suakmenėjęs ledas, ir tai iki tokio laipsnio, kad jau negali daugiau atšilti. Šį įspūdį stiprino ir ta aplinkybė, kad jis priglaustas prie veido, visada šaltas, ir kita — pats geriausias kalnų kristalas ilgai buvo randamas tik Alpių kalnuose po amžinuoju ledu.

Kaip visuose brangiuose akmenyse, taip ir kalnų kristale dažnai pasitaiko įvairių pašalinių medžiagų ir net inkliūzų temdančių akmens skaidrumą. Bet kai kuriais atvejais toki akmens atrodo dar gražesni ir įdomesni. Kai kurie inkliūzai akmenėjimo procese yra įgavę nuosabias formas ir primena savotiškas adatas ar smilgas, taip išskaičiusias akmenį iš vidaus, kad sunku patikėti, jog šie išpuošiniai nėra šlifuotojų darbas. Toki akmens, aišku, papuošalams netinka, bet namų dekoravimo dirbiniams jie nieku nepakeičiami.

Kaip brangusis akmuo, kalnų kristalas buvo vertinamas tik senaisiais laikais. Jis buvo naudojamas amuletams, anspaudams, žiedams ir kitokiems papuošalams, šlifuojamas ir graviruojamas, ir puikių gražiai apdirbto kalnų kristalo pavyzdžių gausu iš antrojo ir trečiojo tūkstančio pr. Kr. Bet kokiu vardu jis buvo vadinamas antikiniame ptstulyje, tikrų žinių neturime, o tarp spėliojimų nepaskutinioje vietoje ir adams (deimantas), kurį žinoma iš vardo, bet atpažinimui neturime jokių išlikusių pavyzdžių.

Mūsų laikais kalnų kristalo, kaip brangaus akmens, vertė, maža. Tarp papuošalų jis sutinkamas rečiau ir rešiau, ir tai tarp pačių pigiausiųjų, imituojančių kitus akmenis. Tiesa, besikartojant madoms, jį kartkartėmis sutinkame karoliuose, auskaruose ir sagėse, bet kiekvieną tokį kartą jo vertės žybtelėjimas yra labai trumpalaikis. Kinai, japonai ir praėjusiame šimtmetyje rusai brangiųjų akmenų šlifuotojai ir meistrai dar pridirbdavo iš kalnų kristalo puikių statulų, vazų, dubenių, rašomiesiems stalams papuošti ir popieriui prislėgti ornamentų, bet dabar, žmonėms išgudrėjus, ir šioje srityje jau daugiau ir daugiau apsiginama dirbtinio kristalo dirbiniais, kurie ir pigesni, ir lengviau padaromi, o savo išvaizda sunkiai beatskiriami nuo ankstesniųjų. Vienintelė sritis, kur kalnų kristalo pozicijos labai tvirtos, yra modernioji industrija, ypač optinių ir preciziškųjų instrumentų gamyba, kur jį niekas negali pakeisti dirbtiniu kristalu. Vis dėl to, koki dideli šioje industrijoje pareikalavimai bebūtų, jie kalnų kristalui brangakmenio vardo jau nesugrąžins.

(Bus daugiau)

BRANGENYBIŲ PREKYBA

TERRA

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — Aukso ir kt. papuošalai — Sveicarų laikrodžiai. Taip pat — kristalas, sidabras, porcelianas ir visos kitos dovaninės prekės.

TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Telef. 434-4660

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
Telef.: PRospect 6-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 išskyrus antradienius ir penktadienius. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2454 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5; trec. ir šešt. tiktai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2457 W. 63rd STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą. Pirm., ketv. 1—2, 7—9, antrad., penkt. 10—4, ir šeštad. 10—2 val.

Rez. GI 8-0673
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3644 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Trec. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: PORtsmouth 7-6000
Rebid. telef.: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad., 5—8, antrad. 2—4.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo 2 iki 8 v. p. p.; antrad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2—5 po pietų, ketvirtad. nuo 6—8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

J. TIJŪNAS

ĮSPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO EUROPĄ

(Tęsinys)

Ir taip "peršuoliavę" per tuos kalnus ir kalnelius, daug ką pamatę ir pergyvenę, pasileidome toliau. Važiuojame, galima sakyti, pakraščiais Vidaržemio jūros, prie kurios kartais visai priartėjame ir vėl nutolstame. Kelias — autostrada todėl lekiame visu greitumu. Būtų buvę įdomu pamatyti daug kam girdėtą Genujos miseta ir jo uostą, kuris yra vienas iš didžiųjų Italijoje, bet vadovai pasiteisino, kad didelis esąs trafikas ir užimsią daug laiko, o mes turime pamatyti daug vertingesnių ir įdomesnių vietų. Sutinkam ir to sutikimo sąskaiton šveičiam be atodairos, pravažiuodami keletą didesnių miestų su jų visais uostais. Dabar užtenka pamatyti tik didžiulius uosto kranus ir skaitome, kad jau buvome ir viską matėme. Visus tuos miestus ir miestelius išvardinti nėra prasmės, nes neturint žemėlapio jie nieko nepasako.

Italija yra turtinga geru marmuru ir pravažiuojame pro Carrarą miestą, kuris yra marmuro apdirbimo centras. Šalia jo matosi marmuro kalnai, iš kurių piauna įvairaus dydžio marmuro luitus. Paskui veža į čia pat esančias šlifavimo dirbtuves, kur jį paruošia statybai, ir kitiems išdirbiniams. Šioje apylinkėje daugiau nieko ir nematyti, kaip marmuro luitų luitai, kurių pilni pašaliai ir kiemai, esantieji prie apdirbimo — šlifavimo pastatų. Tokie kalnai — tai nepaprasta dovana kraštui. Tik imk ir naudok įvairiems reikalams: statybai ir jos pagražinimui bei meno kūriniams. Žymieji skulptoriai imdavo iš čia marmurą savo darbams. Jų tarpe buvo ir Michelangelo. Lietuvoje marmumru puošdavo tik brangesnius altorius, todėl mums marmuras buvo ne tik įdomus ir gražus, bet jis keldavo ir savotišką pagarbą už suteiktą pagražinimą Kristaus buveinei — altoriui. Gi marmuro "kasyklas" — kalnus laikydavome ne tik medžiagine prasme brangiais, bet ir tikybinių jausmų požiūriu labai kilniais. Apie ką anais laikais buvo galvojama, dabar pamatyta savo akimis, o marmurui gražūs sentimentai palieka tiė patys ir toliau.

Viskas greitai keičiasi. Pasisukame į istorinį kelią Via Aurelia, kuris surištas su Romos imperatorių laikais. Užmiršteme marmurus ir mintimis persikeliame į tuos laikus, kada šiais keliais žygiavo nenugalimoji armija — kariai, kurie ir šiandien, žiūrint filmus ir paveikslus, imponuoja, ypač savo atletiška išvaizda. Ir taip mūsų mintis kuriam laikui užvaldė fantaziniai vaizdai, kurie atpalaidavo nervus įtemptai sekant kelionės įvykius, bei nuotykius.

BOKŠTAS 80 LAIPSNIŲ KAMPU

Keliavimas keliavimu, bet reikia ir poilsio, todėl sustojame Livorno mieste, kur ir numatyta nakvynė. Poilsis buvo užtarnautas ir mažai kas kuo besidomavo. Naktis rami, vėsi ir romantiškai tariant, svajinga. Liepos 3-čios dienos rytą atsikėlėme gerai nusiteikę. Pasistiprinę pusryčiais ir kiek pasižvalgę po apylinkę, išdundėjome į Pizos miestą, kuriame yra pagarsėjęs bokštas savo palinkimu į šoną 80° kampu. Visus intriguoja tokie dalykai, nors kiekvienas yra matęs paveiksluose ir skaitęs aprašymuose. Kadangi netoli, tai bematant atsiradome prie Pizos ir tuojau įvažiavome į miestą, o to bokšto taip ir nesimato. Sustojome prie didžiulės katedros esančioje aikštėje. Išlipam ir vadovas veda į kitą katedros pusę. Ir štai pasirodo cilinderio formos aukštas bokštas, kuris mus visus net nugąsdino savo pakrypimu į vieną šoną. Mums atrodo, kad jis daugiau yra pakrypęs nei atvirukuose parodytas. Tikrai vaizdas bauginantis, rodos, virsta arba tuoj virs. Jau ir eiliniam žmogui atrodo, kad čia kažin kas netvarkoje, bet nevirsta ir ką tu jam padarysi. Net paprasta svirtis tokioje padėtyje ilgai neišsilaikytų. Sako, kad nuo vertikalinės ašies viršus pakrypęs 4,319 metrų (maždaug 80°), tai prie tokio pakrypimo aukštas pastatas turįs virsti. Gavę tokias informacijas, pradėjome bijoti ir pro šalį praeiti. Nejuokai, visą kelią laimingai važiavom, o ko gero galim čia būti sumaigytais.. Atsarga gėdos nedaro!

Bokštas pradėtas statyti 1174 metais. Suplanavo architektas Giovani Pizano. Jo aukštis apie 160 pėdų (54,5 metrų). Yra 8 aukštų ir turi 293 laiptų pakopas. Mūsų grupė, nors ir nedrąsi, bet palengva įsidrąsino: priėjome artyn, įėjome į vidų, ir drąsesnieji net užlipo į patį viršų. Apžiūrime atskirai stovinčią paminklinę katedrą — krikštyklą, turinčią nepaprastai gerą akustiką. Taip pat apžiūrim ir čia pat esančią kitą didžiulę katedrą, kurios trejos bronzinės durys pasižymi dideliu menišku darbu. Jose bareljefiniai atvaizduotas Šventojo rašto, Kristaus ir šventaųjų gyvenimas. Padarytos 1180 metais, labai masyvios (medžiaga — žalvaris, bronza ir varis), gražus ir brangus darbas. Prisižiūrėjome, pasigrožėjome ir stebėjomės anų laikų didelių gabumų žmonėmis. Pagalvota, kad šių dienų menas vargu ar bus po devynių šimtų metų kam nors įdomus.. Reikia manyti, kad anų laikų menu įdomausis ir po tūkstančio metų. Mūsų nebus, bet tikras menas bus, — jis nemiršta.

Jau tų turistų niekur netrūks ta, jų pilna ir čia. Sunku ir suprasti, iš kur jų tiek daug ir suvažiuoja? Sako, kad kiekvieną dieną tūkstančiai praeina, ypač daug mokyklinio amžiaus. Kiekvienam kraštui turizmas yra naudingas, ypač neturtingiems kraštams. Italai turistams palankūs, mandagūs ir labai paslaugūs, todėl daugiausia pas juos ir važinoja. Važiuojant mieste autobusu didelio vargo nėra, reikia tik konduktoriui pasakyti, kur važiuoji, tai jis pasakys kada išlipti ir kokiu busu toliau važiuoti. Taip pat ir kiekvienas italas nuoširdžiai tau padės ir patars. Piza ir buvo pirmutinė Italijoje vieta, kur teko arčiau italus pažinti ir patirti jų nuoširdumą. Mes tikrai juos pamėgome, nes jie nėra tokie išdidūs kaip prancūzai.

Dar šį tą apie bokštą. Gal kas pasijdomaus, kodėl bokštą neatstato į normalią padėtį? Nejaugi neįmanoma šių dienų technikos pagalba tas padaryti? Žinantieji tvirtina, kad tas galima padaryti, bet miesto valdžia esanti tam priešinga. Ji mananti, kad jei bokštas stovės normalioje padėtyje, tai niekas nesijdomaus juo ir nevažiuos jo žiūrėti. O tuo atveju sumažės turizmas ir miestas tturės didelių nuostolių. Todėl valdžia nori tik sustiprinti bokštą, kad jis daugiau nebesvirtų į šoną. Esančios tik dvi galimybės: atstatyti į vertikalią padėtį arba visai neliesti, nes jokie pamatų sustiprinimai neišlaikys tokio netaisyklingo statinio padėties, o sujudinus žemės podirvį galima tik pakenkti. Kadangi toks nukrypimas nesiderina su matematiniu bei geometriniu apskaičiavimu, tai bokštas laikomas tikru unikumu.

Palengva apsipratome su visais čia esamais dalykais, kuriuos teko stebėti ir dalinai pažinti bei suprasti, o be to, ir alkį pajutome. Nusprendėm "studijas" baigti ir eiti pietų. Pasistiprinę skubėjome prie buso, kuris jau ruošėsi tolimesnei kelionei.

(Bus daugiau)

Charles Manson yra kaltinamas Los Angeles teisme masinių žmogudysčių organizavimu. Jaunystėje jis nemažai laiko praleido kalėjime, o vėliau įsijungė į hipių judėjimą.

NEBEREIKALINGAS DAIKTAS

Į ginklų krautuvę Chicagoje įeina poniutė ir kreipiasi į pardavėją:

— Ar galėtumėte priimti atgal revolverį, kurį šįryt pirkau?

— Dėlko atgal? Ar neveikė?

— To tai aš nežinau. Man ką tik telefonavo, kad mano vyras pateko po autobuso...

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽEIKOS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

A. A.

ANTANAS MIKALAJŪNAS

Gyv. 6557 So. Francisco Ave. Daug metų laikė krautuvę Brighton Parko apylinkėje

Mirė 1970 m. rugpiūčio 4 d., 1:30 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Amerikoj išgyveno 67 metus.

Paliko nuliūdę žmona Veronika, sūnus Charles Mikalynas, marti Florence, duktė Alice Shurna, žentas John, anūkės: Marilynne ir Carolynne Shurna bei giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Penktadienį, rugpiūčio 7 d. 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Mikalajūno giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
žmona, sūnus, duktė, giminės

Laidotuvių Direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadienais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdraudė
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
ORO VĖSINTUVĄ
ŠIANDIE
PIRKSI, GAUSI IR VĖSINSIES
TAD, NIEKO NEBELAUK
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVĮ!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DAR VIENA
EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ
Šių metų rugpiūčio 31 d.
Kelionė tęsis 21 dieną. Vietų skaičius ribotas. Registruokitės tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiame dokumentus atsikviesti gimines į Ameriką.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

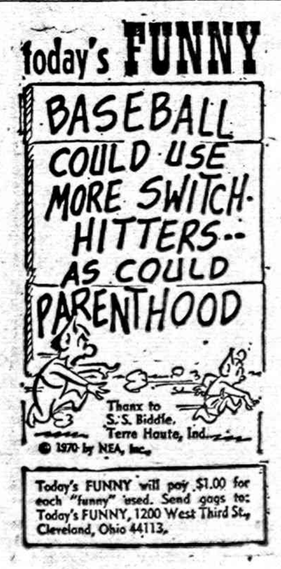

A. A.

BRUNO RENTAUSKAS

Mirė 1970 m. rugpiūčio 5 d., 7:30 val. ryto. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Laukuvos parap.

Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Bruno Anthony, marti Mary; 4 dukterys — Anna Manka, žentas Henry; Helen Guzik, žentas Ronald; Stella Yurgelas, žentas Raymond; Virginia Przybytek, žentas Robert; 13 anūkų, sesuo Anna Montvilas, švogeris Chester su šeima, brolis Jonas.

Velionis buvo brolis mirusių brolių Charles, Anthony ir Gus. Lietuvoje liko giminės.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lithuanica Avenue.

Šeštadienį, rugsėjo 8 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į v. Jurgio parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Bruno Rentauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnus, dukterys, anūkai, sesuo, brolis, marti, žentai ir giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1002

STEP. C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

LIETUVIAI MILWAUKEE ŠVENTĖJE

1968 m. Milwaukee miestas, esantis prie Michigan ežero, pradėjo organizuoti vasaros metu šventę, vadinamą "summer" festivalis, kuris jau pirmasis metais sutraukė dideles minias žmonių. Antrais metais festivalis sutraukė dar daugiau žmonių, bet ir atnešė apie 185,000 dol. nuostolio. Šiais metais festivalio organizacinis komitetas buvo pagrindinai pertvarkytas, nes reikėjo išlyginti nuostolius. Pirmuosius du metus lietuviai nedalyvavo. Šiais metais lietuviams atstovavo "Bijūnas" šokėjų grupė, vadovaujama Stasiaus Milašiaus.

Milwaukee yra ne eilinis miestas, bet pasaulio alaus sostinė. Schlitz alaus bravoras pagamina apie 6 milijonus alaus statinaičių, Pabst — apie 5 mil., Miller — virš trijų ir t. t.

Lietuviai programoje dalyvavo liepos mėn. 18 d. 23 ir 25 d. Programa prasidėjo 8 val. vakaro. Pirmojo pasirodymo metu žiūrėtojų buvo apie 2,000. Antrojo pasirodymo metu žiūrėtojų buvo daug daugiau. Liepos mėn. 18 d. prieš programą protarpiais lijo, taigi ir žmonių mažiau atsilankė. Antrojo pasirodymo metu buvo padarytas filmas ir sekančią dieną perduota per 10-ją televizijos stotį Milwaukėeje. Tai jau antras kartas, kad amerikiečių televizija perdavė "Bijūno" šokėjų grupės šokamus šokius, ir tai be jokio prašymo, laiškų rašinėjimo ar kito maldavimo. Reikia pasakyti, kad lietuviai mėgsta šokti: vieni šoka pasiėmę alaus stiklą į rankas, kiti, išgėrę čerkutę degtinės, ir tai visiškai nesijaudina ar jų šokius kas nors stebi ar ne. Austrai yra suorganizavę volkšturmo grupę. Nuo jų galėtų ir lietuviai neatsilikti. Tik tokius aukščiau išvardintus šokius reikėtų atitinkamai stilizuoti ir pritaikinti muziką. Čia turėtų mūsų muzikai pasidarbuoti, o šokančių būtų didelis skaičius.

Reikia pasakyti, kad "Bijūno" šokėjai ir muzikantai labai gerai atstovavo lietuvius. Pagarba priklauso šokių vedėjui St. Milašiui, akordeonistui ir visiems šokėjams. Taip pat šiek tiek pagarbos turėtų priklausyti ir tam asmeniui, kuris išrūpino, kad lietuviai galėtų tokioje šventėje pasirodyti.

Lietuviai Wisconsino valstijos parodoje — State Fair

Milwaukee'je kiekvienais metais Wisconsin Exposition centre, West Allis, vyksta visos valstijos meno, gyvulių paukščių, žvėrelių įvairių firmų gaminių paroda, kuri tęsiasi dešimt dienų. Šiais metais įvyksta pradedant rugpiūčio 14 d. ir baigiant rugpiūčio 23 d. Paprastai tokioje parodoje žmonių kimšte prikimšta. Kelia reikia darytis pačiam alkūnėmis. Kad žmonės atsigaivintų dvasiniai, ruošiamos ir įvairios pramogos: vyks automobilių lenktynės, dalyvaus per 10,000 muzikantų, jaunimo chorai, Bill Cosby Show, gėlių parodos ir kt. Paprastai per 10 dienų praeina per 900,000 žiūrovų. Šiais metais, kiek teko girdėti, lietuviai irgi turės savo skyrių. Lietuviai žada pademonstruoti gyvenimą po komunizmo priespauda. Kiek žinoma, daugelis amerikiečių yra tuo labai susidomėję ir žada lietuvių skyrių būtinai aplankyti. Kokį pasisekimą turės, parašysime parodai praėjus. Ta pačia proga linkime organizatoriams kuo geriausio pasisekimo.

Z.

PAMINĖJO C. R. TARVIDAS SUKAKTĮ

Šių metų liepos 27 dieną gražiai buvo paminėta Christinos Rozalijos Tarvidas metinė mirties sukaktis.

Parapijos bažnyčioje buvo gražios pamaldos, grupė artimųjų buvo nuvykusi į kapines, padėjo puikų gėlių vainiką ir ten dar pasimeldė, kartu su kunigu Abromaičiu. Vėliau visi buvo pakviesti į Sharkos West restoraną, kur turėjo progos dar gražiai prisiminti ir pasikalbėti apie velionę.

Joseph Campagna

STULPAS

— Šioje vietoje įvyko nelaimė.

— Kas atsitiko?

— Matai tą stulpą?

— Matau.

— O tas vairuotojas nematė.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks
5½% Investment bonus plan $1,000 minimum
6% $5,000 minimum 2 year certificate
5¾% $1,000 minimum 1 year certificate
INSURED
Savings Insured to $20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Muziko Strolios atsiminimai
Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolios knygą
LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.
176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina $2.00. Tai geriausioji sodrių pasiskaitymų knyga.
Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Ohio skulptorius Ray Haley su savo darbais. Jis renka įvairių spalvų ir pavidalų akmenis ir iš jų suklijuoja įvairias figūras.

Vyčių Seimas

Rūpestis kyla kiekvienam vyčiui, pasiruošusiam vykti į 57-tąjį seimą rugpiūčio mėn. 20-23 dienomis. Taip ir norėtųsi kaip kokį filmą pamatyti iš anksto, kaip kas atrodys, kas bus svarstoma, kokie nutarimai bus priimti.

Rengimo komisija jau seniai dirba. Viskas jau yra paruošta. Nebėra jokios abejonės, kad bus gerai. Bus pamaldos, posėdžiai, pasilinksminimai, įvairios ekskursijos po Čikagą ir užmiesčius. Delegatams nereikės nuobodžiauti. Net ir Chicagos vyčių choras nutraukė atostogas, kad galėtų pasiruošti programai seimo metu.

Girdėjome, kad net Kalifornijos vyčiai senjorai žada į seimą atvažiuoti. Iš tiek toli! Jiems nesutrukdys net tūkstančiai kilometrų. Iš kitų vietų, artimesnių, tikrai gausaus dalyvių skaičiaus susilauksime. Nes visiems rūpi organizacijos ateitis. Ir visiems miela nors kelias kelias dienas susitikti ir pabendrauti su vienminčiais.

E. P.

● Žmogus yra vienintelis padaras, kurs skaitosi draugu padarų, kuriuos turi intenciją suėsti.

Samuel Butler

NAUJIENŲ PIKNIKAS
rengiamas
sekmadienį, rugpiūčio 16 d.
BUČO SODYBOJE

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Geras scenos veikalas yra pirmoji salyga sėkmingai teatro pradžiai. Jis iškelia mėgėjus į žvaigždes, išaugina abejingą publiką nuolatiniais mėgėjais, kurie drauge su artistais pergyvena scenos burtų žavesį. Artėjant teatro sezonui, jau dabar reikia parinkti veikalus. Naujienose yra galima gauti naujausius teatrui leidinius:

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI. Gražiai išleista, kietais drobės viršeliais, 180 psl. knyga. Joje du vaidinimai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veiksmų linksmas nutikimas, taip pat "Svajonių Šalis", 5 veiksmų vaidinimas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puikus leidinys kiekvienam knygos mėgėjui.

Anatolijaus Kairio trys knygos:

VIŠČIUKU ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė komedija, premijuota Čikagos Scenos Darbuotojų S-gos, kietais viršeliais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZĖ, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pjesė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai būna akstinu gyvuoti esančioms scenos mėgėjų grupėms ir impulsu naujiems ryžtams, kad lietuviškas žodis, pagarbiai ir didingai ištartas scenose, išliktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

TRUMPAI

— *Pasaulio Lietuvių Archyvui* labai reikalinga knyga "Lietuvos nepriklausomybės kryžiaus kelias". Jos autorius kun. dr. V. Bartuška. Spausdinta Klaipėdoje 1937 m. Kas ją turėtų ir norėtų minėtai įstaigai padovanoti arba nors paskolinti, prašomas atsiliepti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

— *Vytauto Did.* šaulių kuopa rugpiūčio 9 d. Regio ūkyje rengia pikniką. Visi šauliai ir norintieji dalyvauti renkasi prie Jaunimo Centro, iš kur 12 val., privačiomis mašinomis, išvyksime į minėtą ūkį. Norintieji, piknike galės praktikuotis šaudymo sporte, o meškeriojimo entuziastams — galimybė pagauti žuvies. Patartina pasiimti sumuštinių.

— *Marrius Kiela,* Oaklawn, Ill., buvęs statybos kontraktorius, turi vieną iš didžiausių maisto ir likerių krautuvę šioje apylinkėje. Jo žmona yra veikli Lietuvių Dukterų draugijoje ir išrinkta pirmininke. Ji yra mačiusi antrąją sovietų okupaciją Lietuvoje.

— *Stasys Daučanskas* nugalėjo sunkią širdies ligą ir sveiksta namuose.

— *Jadvyga Tamaševičienė* dirba garsioje Billings ligoninėje kaip laboratorijos technikė. Ji gerai moka savo darbą ir jai puikiai sekasi.

— *Čikagos Jūrų šauliai,* vadovaujami ats. ltn. Mykolo Maksvyčio, ne tik puoselėja Lietuvos šaulių ir vandens sporto bei jūreivių tradicijas, bet ir organizuotai dalyvauja bendruose parengimuose. Jie buvo nuvykę į Wisconsin Lietuvių Dienos bei Pavergtų Tautų minėjimo iškilmes, taip pat dalyvavo Čikagoje P T parade.

— Rugpiūčio 9 d., sekmadienį, 1 val. popiet Bruzgulienės sode, 8200 So. Kean Ave. įvyksta SLA 228 kuopos gegužinė. Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir linksmai praleisti laiką. (pr.)

— Lietuvių Fondas nuo liepos mėn. 1 d. yra persikėlęs į naujas patalpas, adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, kampas Artesian ir 67 gatvės. Telef.: 925-6897. (pr.)

SKAITYK PATS IR PARAGING KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SECRETARIAL CLERK
Experienced typing and filing. Dictaphone. Good Co. benefits.
GREYHOUND LINES
901 No. Halsted
943-8100

QUALIFIED EXCUTIVE SECRETARY
Excellent salary and working conditions, 5 day week. Congenial co-workers. Good transportation.
Call BR 8-2449.

SEWING MACHINE OPERATORS
Experienced on gowns. Steady. Air Conditioned.
1 block from Union Station.
263-5978

RECEPTIONIST - GENERAL OFFICE
Good typing required. Own transportation required. NW suburb area. Small congenial construction office.
Call ADELINE 463-0020

SECRETARY
Expd. typing and shorthand necessary.
Salary according to qualifications.
LO 1-6631

SHORT ORDER COOK
HOURS 9 A. M. to 3:30 P. M.
Steady work
Apply in person.
MEYER BROS. DEPT. STORE
4805 So. Ashland Ave.

BEAUTICIAN: Experienced, must do high styling, salary plus commission, Oak Park. 383-8846.
Closed Tuesday

CLERK — TYPIST
Interesting position open immediately. Congenial Skokie office. Car advisable. 5 day week — permanent — good salary. Telephone Mr. Moran, 274-0400.

LIVE IN HOUSEKEEPER — COOK
5 day week. Own lovely room. Bath and TV. 3 children — 16, 14, 9. Good salary and home for right person. Must speak English.
251-3210.

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

STOCK ROOM
Leading equipment distributor needs several young men. Experienced in all phases of receiving, order filling, packing and shipping. Good salary and opportunity for overtime.
Apply:
Power Transmission Equipment Co.
3839 So. Normal

GENERAL FACTORY WORKERS
No experience necessary. Will train. Paid vacations and Holidays. Many other benefits. Good transp. Pleasant steady work. Good future.
LAMPCRAFT INDUSTRIES
3320 So. Normal

RECEIVING & SHIPPING CLERK
Mature man. Steady work. $3.25 per hour to start. Profit Sharing. Medical program. Vicinity 26th and Kedzie.
FRontier 6-0102
For appointment ask for Dave

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

700 AKRŲ, MODERNŪS NAMAI. 7 šuliniai ir vienas šulinys lauku laistymui. Pinta tvora. WILLIAM F. CARLIN, CLEAR LAKE, MINN. 55319

● Vienas senėjimo ženklų yra tas, kad nebemėgstame girti draugų.

Jean Cocteau

● Yra žmonių, kurie per visą savo gyvenimą į laikrodėlį žiūri ir tačiau visuomet pavėluoja.

Antonas Čechovas

Atsegus "ziperį" iš apsiausto pasidaro švarkas. Šis drabužis pasiūtas iš aksomo, tai esąs "paskutinis žodis" vyrų madose.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nar. ai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

● NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS ● NOTARIATAS
● PATVIRTINTI VERTIMAI ● IMIGRACIJOS POPIERIAI
● PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
5455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvus, Mercedes, Porschus ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.
RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI
Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

BELLWOOD BY OWNER 3 bedroom brick home. 2 baths, modern kitchen, w/w carpeting, finished basement with bar, central air conditioned, completely furnished. 1½ car garage, side drive, beau. landscape. 1 block parochial school, 2 blocks public school. $31,500. Phone 547-8458.

DELUXE Condominium apartment. 2 baths, 2 bedrooms, large balcony. Air-conditioned, fully carpeted. 10332 Crawford. $32,000. Call daily between 8—5 ABerdeen 4-7374.

ŠIAURĖS VAKARŲ APYLINKĖJE našlys parduoda 1½ aukšto 8 kambarių gerai užlaikytą apkaltą namą su 4 miegamais plus 2 kambariais, svetaine ir poilsio kambariu rūsyje. 2 pilnos vonios, viskas naujai dekoruota. Šalia extra sklypas su vaismedžiais, vynuogėmis, rožėmis, dekoratyviais medeliais. 2 mašinų garažas ir daug priedų: karpetai, užuolaidos ir daug kitu daiktu. Parduos labai pigiai — tik už $23.500 ar už geriausią pasiūlyma. Skambinkite savininkui tel. 252-7385.

MŪRO BUNGALOW. 6 kamb., įrengtas sklepas. 60-ta ir Francisco.
1½ AUKŠTO. 6 ir 5 kamb. modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklepas, prie pat Maria Aukšt. mokyklos.
NAMAS IR TAVERNA ramioje, bet pelningoje Brighton Pk. vietoje.
4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta. Prighton Parke.
2 PO 4 MŪRINIS tik 19,900 dol.
ŠIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC. INCOME TAX. INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

CICERO 9 kambarių pajamu namas. Dvi vonios. Pigus — tik 18,500 dol. Tel. 652-1116 arba 863-8851.

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

LUNCH WAGON AND ICE CREAM TRUCK
All stainless steel.
$4,500.
731-6717

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"